

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:
Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Igló.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.
Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

Teljes programm(?)

Kassa, október 5.

Az ügyvivő kormány végvonaglásában kapkod fűhöz-fához, mint a vízbeesett a szalmaszálhoz. Nagyban munkálkodnak, hogy teljes programmot készítsenek, csak hogy kinek? A királynak vagy a magát népnek nevező szánkultott-hadnak? A teljes program rögtön nem teljes, mihegyest többsége nincs. Még a husos fazék mellett fölnevelkedett szabadelvűpárt sem igen hajlandó Fejérváryék mellett kormánypárt lenni — legalább most nem; a koalizált pártokból pedig egy lelket sem kapnak. Hát hol lesz a kormánynak pártja, hol a többsége, melyre támaszkodva előmerészli terjeszteni Fejérváry a programmot és azt végre is fogja hajtani? Erre semmiféle kilátása nincs.

Az új programmba a nemzetköziek száját csiklandozó pontozatok vannak keverve. Ilyenek első sorban a hitbizományokról, no meg az általános (?) választói jogról szóló javaslat. Olyanok, melyektől a tisztelt ügyvivő urak mindaddig fáztak, míg Kristóffy ur lángelméje ki nem találta, hogy a kamarilla céljainak megvalósítására hű fegyvertársakat találjanak a hazátlanok mindenre kapható táborában. Igen könnyen megtörténhetik, hogy október 10-én újra fölvonultatják az utca népét, hogy megfélemlítsék a koalíciót s kényszerítsék a katonaminisztérium programjának elfogadására. S ha a koalíció ismét bizalmatlansággal válaszol, országvilággá fogják kürtölni, hogy ellensége a népnek, hogy 50—60 vezényszóért eldobja magától a nép jólétét célzó javaslatokat s meggátolja a nép érdekeit védő hazafias kormányt áldásos működésében.

Ezután természetesen elnapolják, vagy tán feloszlják a Házat és a nagyfontosságú javaslatokat császári patens formájában kihirdetik s e szerint intézendik az új választásokat. Fejérváry uram persze elfelejti, hogy parancs csak a kaszárnnyákban ur, a szabad nép rétegeit törvényneveléssel lehet és kell kormányozni. És hát mit akarnak az új választásokkal? Ismét appellálni a nemzetre? Miért? Addig jár a korszak a kútra, míg el nem török, addig játszanak komédiásdit a nemzettel, míg egyszer csak megunja s kiveri az excellenciás darabotokat a hazátlanokkal együtt onnan, ahova elég szemérmetlenül beléptek.

Jöjjön hát az október! Léptessék életbe ennek segélyével a császári

könyöradományt, amely igazán Kaiser Smarn s amely Fejérvárynak olyan kedves. Most majd mi vágjuk szemébe a generálisnak, hogy smarn. Lenyügözni, még jobban békókba verni a magyar alkotmányt nem engedjük s Fejérváry az ő teljes programmjával mehet, ahonnan jött: császárhoz. Vagy tán megakarja várni, hogy urát — jól végzett munkája után így üdvözölhesse: . . . morituri te salutant!

H.

Fejérváry kis játéka. Az abszolutizmus nehezen szül Sok szakács — sok recept. A nemzet egy táborban.

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentései. —
Kassa, október 6.

A politikai világot és a magyarság hazafias százezreit ma a gyász ünnepe foglalta le. Így az impozáns megemlékezési ünnepek közepette a politikában nyílt fordulatról vagy eseményről nem lehet szó. Érdekes, hogy a legújabb jelentések szerint a király még mindig tétozódik és Fejérváry előreláthatólag teljes kudarcot vall. A választási jog kérdése fogja az alkotmányellenes kormányt megbuktatni, szóval abba a verembe esik, amelyet a koalíciónak ácsott

Mai híreink ezek:

Budapest, október 6.

Fejérváry nyilatkozik.

Amikor a tegnap esti hosszú minisztertanácsnak vége volt, Fejérváry Géza báró Andrassy-uti lakására hajtattott, ahol a késő éjjeli órában egy újságíró fogadott, aki előtt a következő érdekes kijelentéseket tette: Az általános és titkos választási jog megvalósulásának már semmiféle akadály nincs, mert a király komoly aggályai — amelyeket eleinte táplált — a megadott tüzetes és bő felvilágosítások teljesen eloszlatták. A kérdés a legapróbb részletig tisztázva van és azt hiszem, hogy ő felsége a benyújtandó törvényjavaslathoz előzetes beleegyezését is meg fogja adni.

Ellenzéki hangok.

Fejérváry mai határozott kijelentéseivel szemben beavatott ellenzéki helyen föntartják azt a véleményt, hogy a király nem fog hozzájárulni Fejérváry felforgató programjához, sőt még a választási jog kérdésében sem döntött. A király beleegyezése ma még sokkal valószínűtlenebb mint valaha.

Osztrák befolyás.

Bécsből jelentik, hogy most már nem annyira Fejérváry előterjesztései, mint Gautsch osztrák miniszterelnök fondorkodásai okozzák a bonyodalom elhuzódását.

Ujabb kihallgatások.

Hogy milyen kevés értéket lehet tulajdonítani Fejérváry nyilatkozatának, igazolja az, hogy a király a választási jog dolgában még Hódossy Imrét és Szabó Miklóst, a Curia elnökét kívánja meghallgatni. Ma Fejérváry, Kristóffy és Csáky Albin tényleg megnyugtatták volna a királyt nem lett volna szükséges újabb kihallgatásokra. Hódossy és Szabó holnap vagy holnapután kapják meg a magán kihallgatásokra szóló meghívást.

A vezérőbizottság ülése.

Az e hó 10-iki nevezetes képviselőházi ülést hétfőn e hó 9-én délután 10 órakor a vezérőbizottság ülése előzi meg, amelyen a minisztérium vád alá helyezése és a ház esetleges további elnapolása dolgában fontos határozatokat fognak hozni. A függetlenségi párt 9-én délután 5 ó. tart értekezletet.

A Kristóffy-bérencek ellen.

(Felhívás a hazafias munkásokhoz.)

Kassa, okt. 6.

Szerte az országban megindult a nemzetközi szociáldemokratapárt bomlása. Budapesten tizezrével hagyják ott a Népszavatótársaságot az öntudatos hazafias munkások. A kassai becsületes, magyar munkásokhoz intézik szövegüket a keresztény szocialisták, hogy hagyják ott a vörös nemzetközi rongyot s egyesüljenek egy táborba a nemzeti trikolor alatt. A feltűnést keltő felhívás a következő:

Magyar munkások! Hazafiak!

Kassa népe!

A bécsi kamarilla legszentebb jogainkra tiport. A királyt gonosz tanácsosok önkényuralomba akarják hajszolni. Felfuvalkodott osztrák talpnyalók buta göggel megtagadják állami önállóságunkat, el szeretnék sikkasztani az ezeréves alkotmányt. Nyomor és szenvedéssel fenyegette meg hazánkat a császár, ha szolgálai járomba nem hajtjuk fejünket, ha továbbra is kitarunk nemzeti jogaink és szabadságunk mellett.

Kassa népe! Magyar munkások! Ütött az ébredés órája. A megalázást tűrni nem szabad; derekunkat kovacsoljuk acélossá, ha kell: letörünk, de az önkény előtt, császári cédula parancsára meg nem hajlunk soha.

Forradalmat akar a bécsi kamarilla. Zavargás, vér kell neki, hogy osztrák armádiával mint renitens tartományt bekebelezze hazánkat az összmonarchiába. Bécs kibérelte a Bokány-Goldner-Népszava nagyke-

reskedő és szállító cégtől budapesti félrevezetett munkástestvéreinket. Mint a nyáját, úgy terelték oda a főkolompások hazug jelszavakkal elámitott testvéreinket a véres harcba. Bécs megrendelte náluk a forradalmat s orvul gyilkoltak, pirosra festették munkás vérről Budapest utcaköveit. Fosztogatók, rablókká süllyedtek a vörös lobogó rongyai alatt a nemzetközi szociáldemokraták. Letépték, sárba taposták szent zászlókat, a trikolorót. Gyilkolni kész hadat toboroztak össze, mikor a hazafias nép vezetőit akarta ünnepelni és alkotmányát mellett tüntetni.

A bérecek jól dolgoznak. A bécsi udvaroncok által oda vetett koncon rágódó ebek, ép idején viccsorították ki fogaik fehérét. A hazug gazemberek népjogokkal ámitanak benneteket, jogot ígérnek nektek a császári hatalommal kormányzott, leigázott államban. Nem látjátok a rászedést, a gazdaságot, a csalást, a butitást. Lehet-e népjog oly országban, hol nincsenek nemzeti jogok. Mi a nemzet? Nem az ország népe?

Hisztek-e félrevezetett munkás testvéreink az általános választói jogban, ha ők hirdetik, ha a bécsi bérenc banda kínálja, ha a *hazaáruló Kristóffy* főzi a kamarilla boszorkány konyháján. Aljas ámitás, amit mivelnek. Jogot csak a nemzet adhat.

A nemzet és az abszolutizmus küzdelme megkezdődött. Aki a nemzetet megtagadja az ellenségeinkkel tart, azt tekintések ragadozó vadnak, ki elakarja orozni jogaitokat.

Ami napunk fel fog virradni. Amiért mi is küzdünk az általános választói jog törvénybe lesz iktatva. Törvénybe iktatják a hazafias magyar pártok, az országgyűlésen és nem bécsi patenssel.

Kassa népe! Magyar munkások! El a banditák táborából, hagyjátok ott a vörös rongyot, kibontva a nemzeti zászló, jertek közénk! Tiltakozzunk, a reánk szakadt abszolutizmus ellen, és annak bérencei a Fejérváry-Kristóffy-Bokányi szövetség ellen.

Ha van bennetek egy csöppnyi magyar vér, ha érzitek, hogy ez a föld, mely kenyeret ad, drága nektek, ha jobb napokat és jogokat akartok jertek velünk, üzenjünk a magyar szövetkezett ellenzéknek. Beszűletes munkás, aki nemzetközi szociáldemokrata volt eddig, nem maradhat egy percig sem a hazátlan bitangok szemétnépe között.

Le a bécsi cinkosokkal!

Eljen az alkotmány!

Eljen a szövetkezett ellenzék!

Legyen szabad a törvényhozás, hogy jogot adjon a népek.

A keresztény szocialisták vasárnap előtt tartják meg gyűlésüket a Lőcsei házban, a függetlenségi pártkörben. A gyűlésen a kassai függetlenségi párt Stekker Károly vezetésével testületileg részt vesz.

Kassaváros és a katonakaró.

A törvényhatóság felirata a képviselőházhoz.

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, október 6.

A kassai katonai merénylet — mint már jelentettük — arra bírta a város törvényhatóságát, hogy feliratban forduljon a magyar képviselőházhoz, tiltaná el törvényhozásilag béke idején a katonai fegyver viselését, a katonatisztek pedig egyenruha viselésétől. A határozati javaslat, mely dr. *Halmos Károly* bizottsági tag által benyújtott és felülnést keltő alapos érvekkel megindokolt indítvány által emelkedett jogerőre, már a képviselőház elnökénél fekszik s egyuttal megküldetett az összes törvényhatóságokhoz pártolás végett. Kassa törvényhatósága feliratában a következőkre kéri a képviselőházat:

A mai napon kelt határozatunk értelmében mély tisztelettel arra kérjük a mélyen tisztelt képviselő-

házat, hogy méltóztassék törvényes intézkedéseknek életbeléptetése végett a szükségeseket megtenni arra nézve, hogy:

ugy a cs. és kir. közös hadseregbeli, mint a m. kir. honvédség legénysége szolgálaton kívül oldalfegyver nélkül, mindkét rendbeli tisztikar tagjai pedig polgári öltözetben tartoznak megjelenni;

továbbá, hogy a szorosán vett katonai büntetteknek és katonai fegyelmi vétségnek kivételével a közös hadsereg és honvédség tisztikarához és legénységéhez tartozó s tényleges szolgálatban levő egyének által elkövetett valamennyi egyéb nemü büntett és vétség miatt a rendes polgári törvénykezési eljárás a rendes bíróságok által ejtessék meg és hogy a büntények és vétségek nyomán a nevezett katonai személyek a rendes polgári büntető bíróságoknak hatásköre alá tartozzanak.

A katonai kard eltiltását a temérdek vérengzéssel, balesettel, gyilkosságokkal indokolja a felirat, míg a katonáknak a fegyelmi vétségeken kívül eső ügyekben a polgári bíróság elé való állítása — a felirat szerint — azért szükséges, mert a jelenlegi állapot „az állampolgároknak a törvény előtt való egyenlősége jogelvével merőben ellenkező olyan anakronizmus, mely egyrészt a demokratikus alapon szervezett jogállamban képtelenség tekintendő s az ősi kasztzellemet tartja ébren, másrészt merev válaszfal arra nézve, hogy az állampolgárnak egymás irányában fenálló viszonyai egyenlően bíraltassanak el.” A felirat hihetőleg nagy vitát fog kelteni a képviselőházban.

Szabadságunk vértanui.

(Országos gyász. — A vesztő helyen. — Nemzeti gyászünnep Budapesten.)

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, október 6.

Fekete gyászba öltözött a magyar nemzet. Fájdalmát nem kellett elrejtene a meghunyászkodó foyalitás nevében, szabad folyást engedhetett az emlékezés könyveinek, elsíráthatta legnagyobbjait, kik életük árán vértanuságot szenvedtek szabadságunkért. A kegyelet ünnepe óriási méreteiben egyesítette az ország népét. A bitófák dombján, az aradi vesztőhelyen és Batthányi vértanu miniszterelnök sírjánál százezrek idézték fel újra lelkükben a hősök hősenek áldozatkészségét. És mikor a halottokról megemlékeztek, szent ihletben megfogadták, hogy élni úgy akarnak, mint a megdicsőült elődök és meghalni is késznek, ha a Gondviselés a megpróbáltatást hazánk felől el nem hártja, de megalkudni, szolga sorba süllyedni soha sem fognak.

Budapest ünnepe.

A fővárosban ma a nagyszabású fölvonulás és hazafias ünnepség programm szerint, zavartalanul folyt le.

Az aradi vesztőhelyen.

Aradon ma imponáns és fényes ünnepség volt. Távirat jelenti, hogy Arad képviselője, *Barabás Béla* nagyhatású ünnepi beszédet mondott a vesztőhelyen. Az ünnepélyen számos vidéki egyet, testület és iskola vett részt, így a szegedi kereskedelmi iskola 80 növendéke is.

Kassa ünnepe.

A kuruc városban ugyan gyéren lengenek fekete lobogók, de azért nem vonunk le ebből oly következtetést, mintha hazafiatlan volna polgárságunk. Szívében-

lelkében mindenki ünnepelt, a külsőségek kifejezésére pedig nem állt rendelkezésre a szükséges eszköz. A függetlenségi pártkör, a városháza, a megyeháza, a kereskedelmi kamara és az összes többi középületeken gyászlóbogót tűztek ki. Délután 5 órakor a jogakadémia polgárság áldoz a vértanuk emlékének kegyeletes ünnepséggel.

HIREK.

Horatius a Cézárhoz.

Hová süllyeszted Rómát . . . Oh, tekints szét! Minden hanyatlík, bús pangásba vész, Kohó nem lángol, nem kattog a műhely, Lézeng a munkás, koplal a művész. Dulsz bennünket a hatalom nevében, Amíg e népből fásult, kora-vén, Hatalma fosztott bujdosó tömeg lesz . . .

A jogászok gyászünnepélye. A kassai jogakadémia polgársága tegnap e hó 5-én délután 5 órakor tartotta meg gyászünnepélyét az aradi vértanuk emlékére. A Schalkház-szálló dísztermében nagy közönség jelent meg, amely a Himnusz elhangzása után lelkes éljenzéssel fogadta Tóth Árpád joghallgató szép, lendületes megnyitó beszédét. Utána Perényi Ede jh. nagy hatással szavalta el Ábrányi Emil gyönyörű költeményét „Október 6“-át. Ezután Cserni Ferenc jh. hegedűn játszott zenekar kíséret mellett. Az ünnepi beszédet, amelynek hazafias hangja általános tetszést keltett, Gömör Vilmos tartotta meg. Utána Dombi Rudi zenekara játszott, többnyire az alkalomhoz éppen nem illő vig dalokat, ami általános visszatetszést is keltett. Szabó joghallgató szavalata és a Szózat eléneklése után a szép ünnepély véget ért.

— *Bocskay István és Kassa.* A magyar szabadsághősök legnagyobbjainak egyike, Bocskay István, nemsokára előreláthatólag országsszerte nagy ünnepeltetésnek lesz tárgya. Közeledik a nemzetünk történetében oly nevezetes helyen álló esemény, az 1606. július 4-én megkötött bécsi béke háromszázados évfordulója. A hajduság készen nagy fényvel megünnepelni Bocskayt, a „hajdukirályt”, a kassai ev. ref. egyházgyűlésen is említés tételét róla, felolvassván a város levéltárában őrzött diploma magyar fordítást, miből Bocskaynak az egyháza iránt láplált nagy szeretete oly fénsye bizonyítékot nyer.

A diploma eredetileg latin nyelvű, s Szentandrassy Istvánnak s minden ő utána következő abauji esperesnek Kassán, 1605. július 5-én adatott ki.

Révész Kálmán esperes érdeme, hogy a város levéltárából előkerült e becses irat, s a kassai egyházmegyei közgyűlés, az egyházmegye multjára vonatkozó e nevezetes okmányt kiadott jegyzőkönyvében latin eredeti és magyar nyelven is kinyomatta.

A löcsei mandátum. A Hertelendy László lemondásával, akit közalapítványi gazgatónak neveztek ki, megüresedett löcsei kerületben, mint onnan írják, a szabadelvtűpárt Lukács György, vallás- és közoktatásügyi miniszter, vagy ha ő nem vállalkoznék a jelöltségre, akkor Münnich Aurélt fogja fölléptetni. De akárki is lépjen fel, próbálkozása teljesen kilátástalan, mert Máriássy 48-as programmal ezuttal teljesen bizonyosra vehető, annál is inkább, mert a legutóbbi általános választások alkalmával is csak tíz szóval bukott meg Hertelendyvel szemben.

— Az „öreglegények” sorsa. Öreglegényeknek hívják katonáknál azokat, kik 1902. évben vonultak be a katonákhoz. Nagy a szomorúság most ott a bakakaszárnya felé, hogy nem lehet „kivetközni.” Egy kis búfelejtőről azonban még nem feledkezett meg a katonai vezetőség. Tudósítónk ugyanis arról értesül, hogy az 1902-beli visszatartott öreglegénységnek felsőbb parancsra 14 napi szabadság engedélyeztetett.

— **Kassai vívósport.** A Kassai Atletikai Klub téli helyiségeiben e hó elejétől kezdett vette a szokásos hat havi vívótanfolyam, amelynek vezetője ez évben Maione Vincenzo mester. A vívás naponta délután öttől nyolcig tart s hetenkint kétszer, szerdán és szombaton, az esti órákban háziverseny folyik az összes résztvevők közreműködésével. Maione Vincenzo, akit vívókörökben nem kell bemutatni, a római katonai vívóakadémia teljes tanfolyamát végezte el s mint a világhírű Graeco-mester tanítványa, egyike hazánk legjobb vívó-professionistáinak. Évek óta köztünk él, tanított Budapesten, Szegeden és más nagyobb vidéki városban s így nyelvünket elsajátította s azon értelmes magyarázatokkal szolgál. Módszerét amelyet a tanító egyéniségéhez idomított — alaposság, körültekintés és siker jellemzik. Bár nagy súlyt helyez a kelleme, a szép testtartásra és hatásos pózokra, — de a vívást mégis az eredmény szempontjából nézi. Fődolog nála gyorsan és biztosan találni. — Tanítása még a teljesen laikusra is meggyőzően hat. Különösen az ifjúságnak igen ajánljuk, mert az ő iskolája szolid bázisul szolgálhat a továbbhaladásnál.

— **Keresztény munkásgyűlés.** A kassai keresztény munkásgyűlés vasárnap, e hó 8-án délelőtt 10 órakor a löcsei házi polgári kör nagytermében gyűlést fog tartani, amelyen a politikai helyzetről lesz szó. A kassai választmányi legutóbbi ülésé Münster Tivadar polgármester elnöklété mellett egyhangulag a legnagyobb örömmel engedte át a helyiséget a gyűlés céljaira.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A kassai ügyvédi kamara közli, hogy Klein (Kive) Károly dr. ügyvédet Sátoralja-Ujhely székhelyvel a kamara ügyvédi lajstromába folytatólagosan fölvette.

— **Sorozni fognak.** A következő hihetetlenül hangzó hírt közlik velünk jól beavatott forrásból: A kassai 34. hadkiegészítő parancsnoksághoz a budapesti 4. hadtestparancsnokságtól, az illetékes kassai 6. hadtestparancsnokságának megkerülésével rendelet érkezett, amely szerint készülniök kell a sorozásra. A rendelet a m. kir. honvédelmi miniszter hozzájárulásával adatott ki. Ugy látszik — e hír szerint — hogy erőszakos sorozás készül.

— **Gimnazisták sztrájkja.** A premontrei főgimnáziumnak ma izgalmas napja volt. A felsőbb osztályok tanulói, különösen a VIII. osztályé, már napok óta elégedetlenkedtek, mert tudomásukra jutott, hogy az aradi vértanuk napján meg fogják tartani az előadásokat. A hazafias ifjak nagyon is merészet gondoltak és elhatározták, hogy ki fogják csikarni október 6-án a szabad napot, ha kell sztrájkjal is. Ma reggel avval az el-tökélt elhatározással gyűltek össze az iskola előtt, hogy nem mennek előadásra és szavukat be is váltották. Egész délelőtt hasztalanul jelentek meg a tanárok, a VIII. osztályban az előadást nem lehetett megtartani, — mert egyetlen egy maturandus sem jött. Természetes, hogy az igazgató a hazafias célu sztrájk dolgában szigorú vizsgálatot indított meg a bűnösök kinyomozására.

— **Fogynak a jogászok.** Megirtuk, hogy a kassai kir. áll. jogakadémiába beiratkozott hallgatók száma az idén jelentékenyen csökkent. Amint most több oldalról értesülünk, ez a jelenség nemcsak Kassára szorítkozik, mert az eperjesi ág. ev. jogakadémia kivételével az összes vidéki jogi karokon apadt a hallgatók száma. Kolozsvárt 1445-ről 1200-ra, Sárospatakon 81-ről 58-ra, Kecskeméten 168-ról 134-re csökkent a létszám, de jelentékeny a hanyatlás Eger, Pécs, Pozsony, Máramarossziget és Nagyvá-

rad főiskoláin is. Budapesten se gyarapodott a jogászok száma, ami végeredményében örvedetes jelenség az eddigi ijesztő jogászi tultermelés szemben.

— **Reform a tanárképzésben.** Eddig a budapesti gyakorló főgimnázium volt az egyetlen középiskola, mely a tanárjelöltek gyakorlati kiképzésével foglalkozott. Ez az intézet azonban egymaga nem szolgálhatott kellő számú kiképzett tanárt. Éppen azért mindjobban hangoztatták, hogy a gyakorlati tanárképzést több középiskolára, még pedig vidéki és fővárosi iskolákra egyaránt rábázzák. Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter erre vonatkozólag fontos reformot léptetett életbe. E szerint szakvizsgálatot tett tanárjelöltek ezentúl egy évig gyakorlatilag tanárképzésben részesülnek s kinevezetésre csak a gyakorlati év letelte után tarthatnak igényt. Az idén 2 fővárosi és 10 vidéki középiskolánál bízták meg az igazgatókat és egyes vezető tanárokat azzal, hogy ösztöndíjas tanárjelölteket vezessenek be a gyakorlatba.

— **Léghajóröptetés.** Král Rudolf tüzérszázados, a híres léghajós, vasárnap e hó 8-án nagy léghajóröptetést fog tartani a Rákóczi-köruti sporttelepről. A léghajóröptetés postagalamb-röptetéssel lesz egybekötve. Stefanovits Béla polgártársunk, aki országos hírű galambtenyésztő, ugyanis léghajóról való had postagalambok röptetését fogja ennek kapcsán megkísérelni.

— **A katolikus nagygyűlés elhalasztása.** A Katolikus Körök Országos Szövetségének igazgató választmánya Zichy János gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen kimondotta, hogy az október 15—18-ikára hirdetett VI. katolikus nagygyűlést a jövő évi május havára halasztja el.

— **Elhajtott lovak.** Özv. Vojnár Andrásné fuvaros vállalkozónak a Pesti-ut 36. száma alatt levő istállójából a tegnapi mára virradó éjjel 2 szürke lovat és egy másfél éves csikót hajtottak el. A kár meghaladja a 400 koronát. A rendőrség az ismeretlen tettesek ellen megindította a nyomozást.

— **Talált tárgy.** Találatot egy apró pénztárca. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség büntügyi osztályában.

— **A hajléktalanok.** A rendőrség minden éjjel razzia-tart a hajléktalan csavargókra, akik a vagyon és közbiztonságot nagyban veszélyeztetik. Tegnapi éjjel is öt részeg csavargót szedtek föl az utcán, akiket illetőségi helyükre fognak toloncolni.

— **Fegyelmi vizsgálat Poprád tisztviselői ellen.** Szepesmegye nemrég fegyelmi vizsgálatot rendelt el Kovách István, Poprád város helyettes polgármestere, továbbá Melcer Gusztáv, főjegyző, Husz Vilmos tanácsos és Stadler János, pénztáros ellen. A vizsgálat vezetésével Ujfalussy Brunó vármegyei főjegyzőt bízták meg. A fegyelmi vizsgálatra az adott alkalmat, hogy a város pénzkezelésénél különböző szabálytalanságok történtek. Így kiderült, hogy a városi adópénztár 2 és fél százalék megyei pótdadó helyett 5 százalékot szedett a felektől, de a megyének csak az öt megillető hányadot szolgáltatotta be, míg a többi két és fél százalékot a város szükségleteinek fedezésére fordította; ezt a jogosulatlan adót a város már több évtized óta szedi. Egy másik szabálytalanság, hogy a város nagyobb pénzkölesönöket vett föl kormányhatósági jóváhagyás nélkül. A megye több évtizedre visszamenően követelni fogja a 2 és fél százalékos pótdadó-többletet s a város a most már tetemes összegre rugó pénzt kénytelen lesz visszafizetni.

— **Nagy ékszertolvajlás.** A komáromi rendőrség ma táviratilag értesítette a kassai rendőrséget, hogy letartóztatta Gyagyovszky Győző 29 éves eperjesi születésű órásságát, aki legutóbb Kassán dolgozott. Gyagyovszky Győzőnél, aki már a külföldön is ismételtelen szenvedett fogházbüntetést, 80 arany és ezüst ékszer, többnyire rendkívül becses gyémántgyűrűt találtak, amelyek 18

ezer korona értékűek. Többnyire vadonatu tárgyak. Valószínű, hogy valami nagy betörésből vagy lopásból származnak.

— **A pofon.** Egyik vidéki lap írja: A hatalmas, nagy testű Józán Mihály polgártárs disznót adott el a piacon, amiért pénzt kapott. A piaci legyek egyik cingár példány utána sompolygott s kotorászni kezdett a gazda zsebében. Józán Mihály megérezte a turkálódást, megkapta a tolvaj csuklóját, maga elé ugratta, aztán úgy pofon vágta, hogy belelöttyent a pocsolába. Harminc napig tartó egészségháborítás miatt följelentette a tolvaj a gazdát.

A bíróság előtt tárgyalás alá kerülve az ügy, egymás mellett állottak a felek.

— Mondja csak Józán Mihály — kérdezte az elnök — maga, laki olyan komoly, higgadt ember, hogy tudta panaszkodni olyan nagy pofon ütni?

— Így ni — felelte Józán Mihály — s irgalmatlanul pofon ütötte sértettet, úgy, hogy elterült a padlón.

Az elnök ezért a tettért indítványt kért a kir. ügyésztől.

— Legnagyobb sajnálatomra, nem tehetek indítványt, — szólott az ügyész — mert Józán Mihály a bizonyítási eljárás sikere érdekében hozzá intézett elnöki kérdésre öszintén és nyíltan felelt.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szombat: *Mulató istenek*; (operett premier.)
Vasárnap: *Kurucz fuvfáng*; (énekes szimfónia)
este *Mulató istenek*.

Hétfő: *Mulató istenek*.

— **Denise.** Tegnapi este Dumasnak még mindig hatásos, szinte elpusztíthatatlan Denise-je jó, összevágó előadásban került színre. A címszerep hálás hatásait Fáy Flóra a megszokott művészzel aknáztta ki, de méltó ensemblet alkottak dr. Rác, Kondráth, Szeghő, Follinuszné, Takács, Magas és Faragó is, akik kisebb-nagyobb szerepekben tehetségük javát mutatták be. A kis számú közönség tetszéssel jutalmazta játékukat.

— **Mulató istenek.** Holnap szombaton lesz a bemutatója Lehár Ferenc legújabb operettjének, a *Mulató istenek*nek. Ez az operette, amely Bécsben Göttergatte cím alatt került színre, érdekes változáson ment keresztül, amíg Bécsből Budapestre jutott. Az operette melódikus finom zenéje dacára se tudott Bécsben eleinte érvényesülni, mert az a szöveg, amelyet az ismert bécsi librettisták, Stein és Leon írtak, sablonos tucatmese volt, amely a zene hatását teljesen lerontotta. A német librettot Heltai Jenő magyarította, vagyis jobban mondva, egészen eredeti, szellemes és ötletes formában dolgozta át. Bécsben híre ment Heltai remek szövegének, németre fordították és a bécsi Carl-Theater közönségének nemsokára abban a ritka élvezetben volt része, hogy Lehár operettjét új szöveggel láthatta. A Lehár-Heltai-féle Göttergatte óriási sikert aratott: a második premier után a bécsi sajtó a legteljesebb elismeréssel adózott a kitűnő magyar költőnek, aki a jeles munkát a bukástól megmentette.

— **Marthon elmegy.** A kassai Nemzeti Színház utabb veszteség fogja érni. Marthon Géza, az örökké vig, bohém karmester újévtől megváltik Kassától és a Király-színház kötelékébe lép, mivel Konti József súlyos betegsége miatt alig vezetheti többé a zenekart. Marthon tehetségének érvényesülési tere fog nyílni.

— **Piros bugyelláris.** Vasárnap délután a népszimfóniadalom remeke, Csepreghy Ferenc kitűnő Piros bugyellárisa fog színre kerülni gondos szerezéssel mellett.

— Mukányi. Csiky Gergely klasszikus bohózatos vígjátékának, amely az oly korán elhunyt író egyik legsikerültebb alkotása, e hó 10-én lesz a reprize a kassai nemzeti színházban. A Mukányi még ma is hatásos műsordarabja a budapesti Nemzeti színháznak, Kassán pedig kitérő szereposztásban fog színrre kerülni.

Hirdetések.

Frisch Samu

férfi divatáru-üzlet

KASSA, Fő-utca 27. szám alatt.

Őszi ujdonságok

divatos nyakkendőkben,
fehértűkben. Ma-
gyar gyártmányu mo-
dern őszi kalapok és
magyar gyártmányu ci-
pők. Esernyők. Utazó
takarók, pipere-cikkek.

Bőr-árak.

Megérkeztek az őszi ujdonságok.

Meisels

Kassa, Fő-utca 58.

A Nemzeti Színházzal szemben

Leo

Női divat és vászonárak raktára. Nagy választék **szines és fekete selymekben.** Dus választék bel- és külföldi **női ruhakeimékben.** Paplan és ágytakarók. Asztalneműk és menyasszonyi kelengyék, zsebkeimék, cosmanosi barchet.

Mindenféle butor-kreppék, **madráckelmék,** posztó- és kötött kendők.

Őszi ujdonságok!

TITKOS

betegségek ellen a legjobb szer a „**TRIAS**.”

2-3 napi befecskendezéssel a folyás utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legregibb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor 2.72, nőknek kor 3.54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendő külön 1 korona. Raktár: **SZEGŐ** és **MERCZ** urak gyógyszerárában, Kassa, Fő-utca 13. sz. Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszerárára Tisza-Szentimrén

Kiadó: Muranyi József.

KISHIRDETÉSEK.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkből 8 fillér. A kishirdetések előre fizetendők. Hirdetéseket felvesz a „NAPLO”, kassai független napilap kiadóhivatala.

Kassa, Kossuth Lajos-utca 16. szám.

Akinek

ismeretségi híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobálynőre,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.,
vagy

Aki

mindezeket vétel vagy bevétel céljából keresi.

Aki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban érte, ha a

„**NAPLO**”

kassai független napilap kishirdetési rovatát használja.

BRADOVKA GYULA

— KASSA —

Kossuth Lajos utca 24. szám.

Gőzerőre berendezett
ruhafestőde
és vegytisztító intézet.

Vegyileg tisztítanak és festetnek a legrövidebb idő alatt

női-, férfi- és gyermek-öltönyök,

függönyök, csipkék és kézimunkák stb.

Hirdetések

a „NAPLO” számára felvétetnek a kiadóhivatalban, Kossuth Lajos utca 16. szám alatt.

Legjobb minőségű

Porosz-Sziléziai szalonkőszemek és gázpirszén (koksz)

továbbá Salgó-Tarjáni, Kazinczi és gróf Larisch-féle karvini szemek (melyeknek kizárólagos eladását birom) úgy szobafűtésre, mint ipari célokra

eredeti bányák

mellett megrendelhetők teljes kocsirakomány vagy egész fuvarokban

Kőszéntelep a m. kir.

államvasutak vágányán.

TELEFON 176. SZÁM.

UNGÁR ADOLF

kőszénnagykereskedő irodájában

KASSA, Gróf Bercsényi-utca 3. sz.

Háziasszonyok figyelmébe!

Üzletáthelyezés!

Domonkos-tér 2-ik **Mészáros-utca 62.** szám alá a Domonkos-utca alatti üzletemet **Mészáros-utca 62.** szám alatti fióküzletemben a legjobb minőségű zsemlye és vajás kifli, 8 darabonként 10 kr-ért kapható. Kenyéráram: vegyes és barna kenyér 9 kr., rozskenyér 10 kr. és fehér kenyér 12 kr. kg.-ként. Karlsbadi kenyér 7 darab 10 krajcár.

Kassai tejszarnok-szövetkezeti tej, zárt üvegekben

10 krajcárért kapható.

Farkas Adolf
pékmester.

Háziasszonyok figyelmébe!

Nyomatott VITÉZ! A ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905

Elvem: Kevés haszon, nagy forgalom!

Elvem: Kevés haszon, nagy forgalom!